

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

X kadencja

Zapis stenograficzny

z posiedzenia
Komisji Ustawodawczej (336.)

13 lipca 2023 r.

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie wniosków zgłoszonych na 64. posiedzeniu Senatu do projektu uchwały w 80. rocznicę Krwawej Niedzieli na Wołyniu – apogeum ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej oraz do projektu uchwały w 80. rocznicę ludobójstwa na Wołyniu oraz pacyfikacji Michniowa.

(Początek posiedzenia o godzinie 8 minut 02)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący
Krzysztof Kwiatkowski)

PRZEWODNICZĄCY
KRZYSZTOF KWIATKOWSKI

Szanowni Państwo!

Otwieram posiedzenie Komisji Ustawodawczej, na którym zajmiemy się rozpatrzeniem zestawienia wniosków do projektu uchwały w 80. rocznicę ludobójstwa na Wołyniu oraz pacyfikacji Michniowa.

Szanowni Państwo, zwracam państwu uwagę, że nad poprawkami nr 1 i 3 należy głosować łącznie. Przyjęcie tych poprawek wyklucza głosowanie nad poprawkami nr 2 i 4.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Zaraz oddam głos panu senatorowi Czerwińskiemu. Przeczytałem uwagi Biura Legislacyjnego.

Pan senator Czerwiński.

SENATOR
JERZY CZERWIŃSKI

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Drobna kwestia. Otóż w tekst poprawki, którą ja proponuję, wkradł się mały błąd, literówka. Koniec strony 4, piąta linijka od końca, fraza „emblem OUN-B” – tam się wkradła literka „i”. Oczywiście, skrót organizacji OUN Bandery to jest „OUN-B” – bez literki „i”. Prosiłbym panią legislator i biuro o poprawienie, tak żeby potem w tekście takim zbiorczym, w druku X, to się już nie znalazło. Chodzi o „OUN-B”, bez literki „i”.

PRZEWODNICZĄCY
KRZYSZTOF KWIATKOWSKI

W zdaniu „bezpośrednimi sprawcami zbrodni ludobójstwa byli członkowie Organizacji

Ukraińskich Nacjonalistów, w tym frakcji Stefana Bandery OUN-B”...

(Senator Jerzy Czerwiński: Nie, tu jest dobrze, „OUN-B”.)

(Głos z sali: Bez „i”.)

(Senator Jerzy Czerwiński: Dalej...)

A, bez „i”.

Już okej. Dobrze.

(Senator Jerzy Czerwiński: I tylko ta jedna drobna uwaga. Dziękuję.)

Szanowni Państwo, czy pan senator... Bo, jak rozumiem, pan senator Czerwiński reprezentuje grupę wnioskodawców. Czy pan senator Czerwiński chce przedstawić...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Słucham?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

A, osobno. Dobrze.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Druga i czwarta poprawka są jego... Przepraszam, teraz już zrozumiałem, na czym polega ta różnica.

Czy ktoś z senatorów podpisanych przy poprawce nr 1, zgłoszonej przez grupę senatorów, chce ją przedstawić?

Pan senator Marek Komorowski.

SENATOR
MAREK KOMOROWSKI

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo! Wysoka Komisjo!

Ja to przedstawiałem dość szczegółowo...

PRZEWODNICZĄCY
KRZYSZTOF KWIATKOWSKI

Dobrze. To dziękuję bardzo, skoro już pan senator przedstawił.

Szanowni Państwo...

**SENATOR
MAREK KOMOROWSKI**

Nie, nie, ale ja nie skończyłem, Panie Przewodniczący, ja dopiero zacząłem, pan mi przerwał w pół zdania.

Chciałbym tu jeszcze raz, choć krótko, ale jednak powiedzieć... Ja przedstawiałem te kwestie na posiedzeniu Senatu i są tutaj jak gdyby 2 sprawy do rozstrzygnięcia.

Po pierwsze, ta grupa senatorów – ale nie tylko – która podpisała się pod omawianymi poprawkami, przede wszystkim uważa, że powinny być rozdzielone kwestie ludobójstwa na Wołyniu czy rzezi wołyńskiej oraz pacyfikacji Michniowa czy, inaczej mówiąc, pacyfikacji polskich wsi. Proszę państwa, to są 2 różne kwestie. To po pierwsze.

Po drugie, pacyfikacja Michniowa jest taką pacyfikacją symboliczną, można powiedzieć, jako że dzień 12 lipca, zgodnie z ustawą sejmową, został ustalony jako Dzień Walki i Męczeństwa Wsi Polskiej, ponieważ w dniach 12 i 13 lipca nastąpiła pacyfikacja Michniowa. Michniów był 2-krotnie pacyfikowany. I taka data jest przypisana. Ale tych pacyfikacji było dużo, największa była 2 lutego 1944 r. – 1 tyśiąc 200 osób zamordowanych, w tym około 300 dzieci. To jest pogranicze województwa lubelskiego i podkarpackiego. Ale ponieważ 13 lipca, czyli dzisiaj, również przypada osiemdziesiąta rocznica pacyfikacji 3 wsi na terenie województwa podlaskiego, to są Zawady – 30 osób; Laskowiec – 28 osób; i Sikory-Tomkowięta – 49 osób, w tym kobiety i dzieci... Dzisiaj też są uroczystości w Sikorach-Tomkowiętach, związane z tą pacyfikacją. I to też jest osiemdziesiąta rocznica. Ja uważam – i, jak myślę, tak samo ta grupa senatorów – że kwestia pacyfikacji wsi powinna być odrębnie upamiętniona przez Senat. Tym bardziej że w uchwale dotyczącej Wołynia w zasadzie poza fragmentem, gdzie wspominamy, że taka pacyfikacja wsi Michniów w gminie Suchedniów nastąpiła, to nie odnosimy się do tego w żaden sposób, nie potępiamy tych pacyfikacji ani nie oddajemy hołdu ofiarom pacyfikacji.

Ja przygotowałem... Może w trakcie posiedzenia Senatu... Mam tutaj przygotowany projekt uchwały w sprawie upamiętnienia pacyfikacji polskich wsi. Jeżeli byłaby zgoda pana marszałka i prezydium Senatu...

**PRZEWODNICZĄCY
KRZYSZTOF KWIATKOWSKI**

Zaraz, zaraz, Panie Senatorze. Pan przedstawia wniosek, a nie mówi o innej uchwale.

Dobrze. Dziękuję...

**SENATOR
MAREK KOMOROWSKI**

Dobrze.

Ale tylko jedno zdanie. Jeżeli byłaby zgoda pana marszałka i prezydium Senatu, to można by było dzisiaj również podjąć uchwałę w sprawie upamiętnienia polskich wsi.

A odnosząc się jeszcze do tej omawianej uchwały, to chciałbym zwrócić uwagę, że skoro rozszerzyliśmy ją o pacyfikację Michniowa, to... 12 lipca, który był wczoraj, jest również dniem obławy augustowskiej. Z tym, że osiemdziesiąta rocznica przypadnie za 2 lata, tak więc, no, to nie jest...

**PRZEWODNICZĄCY
KRZYSZTOF KWIATKOWSKI**

Przepraszam, a czy to jest w poprawce? Bo...
(*Senator Marek Komorowski: Panie Przewodniczący...*)

Nie, Panie Senatorze, no, traktujmy się poważnie.

Przedstawia pan, zgodnie z regulaminem, poprawkę, a nie mówi pan o uchwałach, które pan przygotowuje. No, szanujmy się. Są inne posiedzenia komisje za chwilę.

**SENATOR
MAREK KOMOROWSKI**

Dobrze.

I w związku z tym wnieśliśmy o podjęcie uchwały Senatu w treści takiej jak uchwałą podjęta przez Sejm, z zamianowaniem słowa „Sejm” na „Senat”. Dlatego że w trakcie prac tutaj wyszły różne sytuacje. Ta uchwała sejmowa została podjęta praktycznie przez akklamację, znaczy w głosowaniu praktycznie jednomyślnie, można powiedzieć, że przez akklamację. Nie budziła żadnych sprzeciwów, została podjęta przy oklaskach

itd. I chcielibyśmy, żeby przez Senat też została podjęta taka właśnie uchwała, która by po prostu zadowolila wszystkie strony, tak jak zadowolila je ta uchwała w Sejmie. To tyle. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
KRZYSZTOF KWIATKOWSKI

Dziękuję bardzo.

Poprawka została przedstawiona.

Poddaję pod głosowanie poprawki nr 1 i 3, nad którymi należy głosować łącznie.

Kto jest za tymi poprawkami? Proszę o podniesienie ręki.

8 osób za.

Kto jest przeciw?

15 osób jest przeciw.

Kto się wstrzymał?

1 senator wstrzymał się od głosu.

Stwierdzam, że poprawki nr 1 i 3 nie uzyskały wymaganego poparcia.

Uwaga, nad poprawkami nr 2 i 4 także należy głosować łącznie. To są poprawki pana senatora Czerwińskiego.

Czy pan senator Czerwiński chce coś przekazać?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

SENATOR
JERZY CZERWIŃSKI

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Króciutko, ale być może część osób nie śledziła wczorajszej późnej, nocnej dyskusji. Tak więc powiem dwa zdania.

Treść tej poprawki, po obróbce redakcyjnej, polonistycznej oraz historycznej, i po usunięciu jednego elementu, który wzbudzał duże kontrowersje, tak naprawdę odpowiada treści pierwotnego projektu z druku nr 1026. Miałem zaszczyt być reprezentantem grupy senatorów wnioskodawców tego projektu.

W tej uchwale czy w tej poprawce, w przeciwieństwie do uchwały proponowanej przez grupę senatorów z Platformy, jest więcej szczegółów historycznych. I chociażby z tego powodu warto byłoby ją poprzeć. Ale to oczywiście zostawiam do państwa decyzji.

PRZEWODNICZĄCY
KRZYSZTOF KWIATKOWSKI

Dziękuję bardzo.

Poddajemy pod głosowanie poprawki nr 2 i 4. Należy nad nimi głosować łącznie. Zgłosił je pan senator Czerwiński.

Kto z pań i panów senatorów jest za ich poparciem?

9 głosów za.

Kto jest przeciw?

15 głosów przeciw.

Kto się wstrzymał?

Nikt nie wstrzymał się od głosu.

Stwierdzam, że poprawki nr 2 i 4 także nie uzyskały wymaganego poparcia.

Zamykam posiedzenie...

(Głosy z sali: Sprawozdawca.)

Przepraszam.

Czy sprawozdawca, pan senator Bosacki, zgodzi się dalej pełnić obowiązki? Dziękuję bardzo.

Zamykam posiedzenie komisji.

(Koniec posiedzenia o godzinie 8 minut 12)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie:

Centrum Informacyjne Senatu, Dział Wydawniczy